

Изази недјељом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАРСКУ (с БОСНОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ) на годину 6 ф., на по год 3 ф., на четврт године 1 ф. и 50 новчића.

За све остале земље у ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на годину 20 франака, на по године 10 франака, на четврт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Преплата шаље се у лађеним писмима поштом администрацији „Глас Црногораца“ на Цетиње, и може се и картом упућеницом на пошту у Котор. Доноси шаљу се уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од реда 5 новчића. За веће и на дуже вријеме мање.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Берлин, 29 новембра. — Службени лист њемачке царевине, „Reichsanzeiger“, објављује брзојавну честитку Цара Вилхелма II Ђесару Фрањи Јосифу I и Ђесару одговор. Цар Вилхелм овако честита: „Сјехам се са срдачним захвалом Твога вјерног пријатељства. Да те Бог још на дуго поживи за наша два народа и у корист јевропског мира“.

Ђесар је овако одговорио:

„Лијепе Ти захваљујем на пријатељској жељи, а увјерен сам да ће наш непоколебиви савез ујемчити мир“.

ИЗ НОВИНА.

(Папа и Штросмајер.) О томе пише бечки дописник париском листу „Le Temps“ ово:

„Ови час је стигло Ђесарској влади службено ријешење Папино, којим Лав XIII. изјављује жељу своју, да се ствар Штросмајерова више не потеже, јер владика је писао Папи — није могао сам главом доћи због старости и мучног путовања — и доказао је у том писму, да је догађај у Беловару потекао из пуког неспоразума. Папа, који је навјек био пријатељ Штросмајеру, овако суди о тој ствари:

С једне стране увијерава Ђаковарски владика да је он своје владоуцу вјерно одан, с друге пак стране, не би Курија никако да увиједи чувста својих вјерних у Хрватској и Славонији; за то сматра Лав XIII. да је беловарски догађај тршен и неће ништа да предузме против Ђаковачког владике.“

Највиша је слава и задовољење владици Штросмајеру, што су тај глас морали донијети и највиши његови кривци, као што је „Pester Lloyd“, без и једне ријечи од своје стране.

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

БИЈЕШКЕ ИЗ ДРОБЊАКА.

Прибрао:

И. Т. Т. — Д.

У прва доба ко би се год доселио у Дробњак, морао је узети за крено име св. Ђорђа, а своје право крено име оставити за преслијубицу. Ово су главари цињели због тога: да се боље утврди љубав и слога између досељеника и старосједилаца.

Данас сваки Дробњак слави св. Ђорђа, тога ради чине трпезе о прислужбацима, јер на Ђурђев-дан не би имао ко долазити. Имућнији људи чине трпезе оба пута, а у онште сви се приправљају за оба празника.

На селу Превину налази се једна кула, за коју се прича да је грађена 70 година прије Косова; та је кула позната под именом: „Кула Томића.“

Кад су се доселили Томићи у Дробњак, онда им је даровата од стране народа, јер од куће Томића били су кнежеви, па да би им било ближе долазити код њих на суд, то их је народ замолио те су се преселили с Дубровека на Превин (јер је Превин средиште племена). Кнежеви од куће Томића не само што су судили Дробњацима, него и свим другим племенима која су с Дробњаком граничила. Томићи су саградили двије цркве (на Дубровску и Превину.) Имали су сул-

*) О фамилији Томића и о овој кули имало би се доста писати, али ја то остављам другоме. П.

Анд. Ђорђевић наставља своју студију у „Браничу“ под насловом: *Богосићев „Општи имовински законик за књажевину Црну Гору“ овако:*

I.

(Наставак.)

Система саксонског грађанског законика:

Други дио: О стварним правима.

I Одјељак. О својини. — Одејек I општа одређења, §§ 217—226. — Одејек II прибављање (стицање) својине на покретне ствари: I заузимање (окупација), §§ 227—243; — II стицање плодова, §§ 244—245; III прерада и преображај ствари, §§ 247—252; — V предаја (традиција), §§ 253—256; — VI стицање пресудом судском, §§ 257—258; — VII наслеђивање, испорука (легат) и еиденкомис (очекивање — Anwartschaft), §§ 259; — VIII одржај (застарелост којом се прибавља својина или какво стварно право), §§ 260—275. — Одејек III прибављање својине на непокретне ствари: I упис у баштинску књигу, §§ 276—280; — II прираштај непокретности, §§ 281—283. — III спојидба покретних ствари с непокретним, §§ 284—287. — Одејек IV губљење својине, §§ 288—294. — Одејек V судска заштита својине: I тужба за заштиту својине, §§ 294—297; — II доказ исте тужбе, §§ 298—302; — III предмет исте тужбе §§ 303—311; — IV накнађивање трошкова од стране тужитеља, §§ 312—318; — V одбрана да се ствар преда, §§ 319—320; — VI негативна тужба, §§ 321—324; — VII тужбе законитог и нештеног држаоца, §§ 325—327. — Одејек VI о суевојини (Miteigentum), §§ 328—344; — Одејек VII односи суеједних земаља: I неспходан пролаз преко суеједне земље (Nothweg), §§ 345—349; — II о подизању, оправљању или обнављању здања, §§ 350—351; — III о користовању с непокретним добрима, §§ 352—353; — IV о воденом току, §§ 354—356; — V о подизању зграда које могу бити досадне и на штету суеједу, §§ 357—360; — VI о дрвећу на граници и живицама, §§ 361—363; — VII о одређивању граница (граничењу) суеједних земаља, §§ 364—366; — VIII о користовању с пре-

градним видом и оградом, §§ 367 и 368. — III Одјељак. О заложном праву. — Одејек I о заложном праву у опште, §§ 369—386. — Одејек II о заложном праву на непокретности: I упис тражбина, §§ 387—389; II правни основ уписа §§ 390—403; III прибављешка, §§ 404—407; IV отидање правнога основа, §§ 408 и 409; V обим хипотеке по предмету, §§ 410—415; VI обим хипотеке у погледу на тражбине, §§ 416—418; VII правни односи услед диобе, прираштаја и додатака непокретностима, §§ 419—423; VIII о дјелствима хипотеке, §§ 423—432; IX о стицају хипотека, §§ 433—436; X о преносу хипотеке, §§ 450—453; XII правни основи престајања хипотеке, §§ 454—495; — Одејек III о заложном праву на покретности: I постанак ручне залог, §§ 466—470; II почетак заложног права, §§ 471 и 472; III обим његов, § 473; IV дјелства његова, §§ 474—481; V пренос истога, §§ 482 и 483; VI престајак истога, §§ 484—486. VII о судској залози (забрани), § 487; VIII о заложном праву на стоци ухањеној у штети, §§ 488—494. — Одејек IV о залагању права: I залагање права, §§ 495—498; II залагање артије од вриједности, §§ 499—501; III залагање тражбина (дуговања), §§ 502—504.

IV Одејак. О реалним теретима или периодичним даљбинама које су везане за непокретности (von den Reallasten): I о реалним теретима у опште, §§ 505—514; II издржање, за животни ужитак (Leibrente) и гвоздени капитали, §§ 515—519.

V Одејак. О службеностима. — Одејек I општа одређења, §§ 520—534. — Одејек II о реалним службеностима: I суштина њихова, §§ 435—539; II поједине реалне службености, §§ 540—555; III као државина (possessio juris, Rechtbesitz) код реалних службености, §§ 556—562; IV конфесорна тужба (actio confessoria) код реалних службености, §§ 563—566; V прибављање реалних службености, §§ 567—589; VI престајање реалних службености, §§ 590—599; — Одејек III о личним службеностима: I у опште, §§ 600—630; II плодуживање непокретних ствари, §§ 604—622; III плодуживање потрошних ствари и тражбина §§ 623—629; IV плодуживање заживотне ренте, права издржања, и куца (Kuch, 128-ми дио рудника у сасвојини), §

танске фермане *) по којима је кнез Томић имао више право по Везир Босански (у њима је писано и. пр. ће се деси везир босански и кн. Томић, најпирје да мора сјести кнез па везиру ако буде мјеста. Или ако је само једна зуб, да се мора натаћи кнежеву коњу, а за везир-ва како буде). Осим фермана у Томића су била сва стара писма и књиге. Све ово, заједно с ферманима, западила је Марица, жена потоњег кнеза Амзе. Она је ово западила због тога, јер јој умрло јединак син, а Дробњак потпао под Црну Гору, па да не би коме другоме допало. Много је старина спалила, пред Богом платила.

Најстарије и најзнаменитије фамилије у Дробњаку су: Томића, Караџића, Церовића, Вуловића, Срдаповића, Шибалића, Маловића, Кришкана, Јакшића, Абазовића (Бановића). Осим ових има још добријих породица, из којих су се појединци јављали, а ове поменуће вазда су рађале људе и јунаке. Кућа Томића имала је кнежевство, и оно је било наследио, другога није могло допасти оцем Томића, а ове друге имале су војводство и сердарство, које је прелазило са једне на другу: највише је војвода било у фамилији Срдаповића. Данас је војводство у фамилији Церовића.

Потоњи сердар био је Милутин Бановић, данас у Дробњак нема сердарства.

*) Ферману су били златом писани, потврђени царскијем мухуром. Овакове фермане ријетко ко да је имао. Јер су кнежеви Томићи ишли лично много пута у Стамбол.

Кад је био изишао паша Селмаповић у Дробњак, починуо је код „куле Караџића“ и кад је хтио отле да креће, рече му поп Милутин Церовић: „Јаше Софроније, *) шта очекујеш!“ Због ове ријечи је погинуо поп у Пљевљима; а то је било овако: Паша послје неколико година дође опет у Дробњак, и почине код куле Караџића на огласи да му Дробњаци дођу на скуп. Поп Милутин и он крепе, и дође на Добра Села, ту нађе Ђуру Вуловића свога побратима, па га упита: „Побратиме, што је ово, те нас зову у Петњицу на скуп, а знаш да смо се до сада вазда купили код цркве св. Ђорђија на Превину, по право ми кажи, а знаш да сам ја за те хтио погинути у Пљевљима!“ — Ђуро се из прва затезао, али најпослије рече му: „Поне, није фајде да ти кријем, договорили смо се ми неки с Караџићима да те предамо паши, а ти знаш да ти је паша киван због оне ријечи, него ако Бога знаш не иди тамо!“ Попу се учини ар (срамота) да се врати, па због тога оде право у Петњицу, и кад тамо дође, преда коња своје слуги Николи, а он с оружјем пред пашу; они су му искали оружје, али га поп не хтједе дати. Кад сване, поп нареди слуги те му изведе коња, а паша кад то види упита га: „кућеш паузе?“

Он му одговори: „Честити јашо, одох часом до „куле Томића“ на Превин, поручио ми је кнез, па ћу с њиме одма доћи.“ Овим начином поп оде преко Превина у Тушину, те скапула живот.

*) Софроније означава име калуђерско, те због тога се паша учини ар, гдје га влах покрети.

630; V о уживању целокупног имања, §§ 631—636; VI право употребе туђе ствари, право становања и право преноћишта, §§ 637—643; VII прибављања личних службености, §§ 644—648; VIII престајање личних службености, §§ 649—659; IX о плодуживању које је скопчано с породично-правним односима, § 660; X о праву на здање подигнуто на туђем земљишту (Baurecht) и о праву на подрум ископани у туђој земљи (Kellerrecht); § 661.

Трећи дио: О тражбеном (дуговинском) праву.

I Одејак. О тражбинама у опште.

I Одејек: суштина тражбина; под ети и предмети њихови: I опште одредбе, §§ 662—664; II давање новаца као предмет тражбина, §§ 665—672; III интереси, §§ 673—684. IV вриједност ствари и накнада штете, §§ 685—688.

II Одејек: о намирењу тражбина (или о испуњењу обеза): I о намирењу (испуњењу) у опште, §§ 489—693; II предмет намирења, §§ 694—701; III мјесто намирења, §§ 702—710; IV вријеме намирења, §§ 711—720; V утицај кривице, §§ 721—832. VI задоцњење (доцња), §§ 733—755; VII намирење полагањем дужне ствари у судске руке, §§ 756—760; VIII тужба за намирење тражбине, §§ 761—763. IX стицај тражбина, §§ 764—766; X право задржавања: (ретенције), §§ 767—769.

III Одејек: о постојању тражбина: I начини постајања: 1-во правни послови, §§ 770—772; 2-го недопуштена дјела, §§ 773—781; — II уговори: 1-во суштина уговора, §§ 782—785; 2-го способност лица, §§ 786 и 787; 3-ће заступништво, §§ 788—791; 4-то предмет уговора, §§ 792—808; 5-то тумачење уговора, §§ 809—813; 6-то начини изјављивања воље, §§ 814—820; 7-мо облик (форма) уговора, §§ 821—827; 8-мо привидни (симуловани) уговори, §§ 828—829; 9-то принуда, превара и забуда код уговора, §§ 830—831; 10-те неједнотелу и дужници, §§ 832—856; 11-то извршење уговора, §§ 858—865; 12-то прелаз ризика или опасности, §§ 866—870; 13-то условни уговори, §§ 871—892; 14-то вапара (задавак) и одустаница, §§ 893—898; 15-то гаранција (одговарање) за махне или недостатке, §§ 899—929; 16-то гаранција за евиквију, §§ 930—946; 17-то опште од-

Чим је поп одмакао, виђе паша е га превари, али опет паша није хитао, по се држао оне пословице „на кола Турчин фата зеца“.

Није дуго трајало, домами паша попа у Пљевља, и посвијече га. Посјекао га је Муја Јакуповић, колико је зорли гађао, одјекао му је главу од једном и себе посјекао по ноzi. Но Дробњаци брзо освете попа, Стеван Зорић убије истога Муја Јакуповића и неколико Турака погинули су с њиме.

Поп је био необично крупан и дебелог врата, мудар човјек. Кад је изишао на губилиште, рекао је: „Милутике ме посвијечи, Турчине, као што бих ја тебе, а ако ја нећу, хоће браћа Дробњаци!“ Пошто се чуло да је поп погинуо питали су људи један другог „Остали ко од њега?“ — „Оста брате, једно дијете, а камо срећа да није ни оно, јер у ту га кућу неће више гусле пјевати.“ (Ово дијете био је Новица, који је у свему опа претекао и прославио се).

Кнез Амза Томић био је човјек крупан, много личан, јунак, врло мудар и велики зборач. Турци су говорили: „Да имамо триста Амза, на триста алата, Морачу би без пушке узели!“

Ђоко Маловић, како се прича, био је најпаметнији човјек, не само у Дробњаку него и у цијелој Херцеговини, а уз то био је и добар јунак. Ђоко је стајао на Дужима, за његову кулу прича се да је послје куле Томића најстарија, и да је била нека-

редбе о гаранџији за махне и евикџију §§ 847—952.

IV Одејек: о преносу трајбина: I врсте преноса, §§ 953—963. II предмет преноса, §§ 964—967; III дјејства преноса, §§ 968—975.

V Одејек: о престанку трајбина: I извршење, §§ 976—987; II урачунавање (импутација), §§ 988—997; III уговор о отпунџању дуга, §§ 998—1003; IV изврсна пресуда, § 1006. V отпудање подмета код трајбина, §§ 1007—1008; VI отпудање садржине трајбина, §§ 1009—1015; VII застаралост (којом се дужник ослобођава — Verjährung), §§ 1016—1018.

VI Одејек: заједничке обвезе, §§ 1019—1038.

VII Одејек: артије од врџедности које гласе на држаоца, §§ 1039—1048.

(Наставиће се.)

ДОПИС.

Шавник, 15 новембра.

(Здравље народа. — Стогодишњи старац. — Страшан случај. — Врџеме.)

Народ је са здрављем Богу фала добро, осим што има појединаца који болују, но почем лекара немамо ближе но у Никшићу, а путнина његова скупа, а људи сиромашни, овим путем лијечење је готово неприступачно. Истина да је у Никшићу сваком и у свако доба отворена „Болница Кнегиње Зорке Карађорђевића“; али кад човек пане на постељу, и тај пут неприступачан му је лијечењу. Понекад се догоде случаји у којима треба одма лекара, на због тога би било најбоље, кад бисмо имали у нашој средини једног лекара.

11 нов. не освану жив наш омиљени старац Мико Којић. Покојник је живио више но сто година. У ово дугачко врџеме живио је мирно и поштено, са сваким у љубави, тако да оно јутро кад се разнио глас да је он умро, свак је рекао: „Бог да прости душу нашем добром старцу, и лака му била црна земљица!“ Ово су ријетки случајеви да човек живи оволико, а у нас је ових случајева било више него ли где друго, а све због тога што су људи живјели чисто и умјерено.

У нас су се догодила два грозна случаја приликом свадбовања: Сватови су ранили двије ђевојке, баш онда кал су хтели да их воде. Због тога нека се свак чува и паметно управља пушком у оваким случајевима. И ако су случајеви били нехотични, ипак би најбоље било, кад би власт у оваким приликама забранила пуцање из пушака, тако исто о крсним-именима и другим свечаним данима, у којима су људи мање више у пићу.

Врџеме се од неко доба пољепшало, даџија се покупила, свак је одужио што но ријеч: „Богу бојје, а цару царев.“ Народ посеђава цркву добро, ће уз топле молитве моле Бога за здравље нашег узвишеног Господара. Што се тиче школе и

вога Шолаје, на пошто се он иселио из Дробњака, народ је даровао Маловићима. Маловићи су у старо доба трговали с Дубровником и вазда су богато живјели. Ђоко је за своје новце откупљивао Дробњаке у Турака. Многи су Ђока срамотили и говорили да је он зборио Смаил-аги да ће га убити Дробњаци, и да га је одвраћао да не иде на Мљетичак. За ово су неки дробњачки главари доставили митрополиту Петру II-ом, те је он шти због овога пићао капетана Јова Кекића, али Ђоко је за све ово добро знао, те због тога није хтио ни да дође код куле Томића ће га је очекивао кап. Јово. Ђоку је за ова проказао Мијанло Жугић.

Али чисто по чисто кад се распита и право расуди, видијеће се да су главари на Ђока лажно и из мрзила свједочили, јер да Ђоко није измамо Смаил-агу у Дробњак, он не би ни дошао, а Ђоко да му је рекао: „Не иди ага на Мљетичак.“ он не би ни пошао, јер је имао вишу вјеру у Ђоку, него у свијема Турцима. Из овога се види да су га само из мрзила опадали код митроп. Петра II-ог.

Боже дај, да се и још рађе Дробњака као што је био Ђоко, а Ђоку слава!

Али чисто по чисто кад се распита и право расуди, видијеће се да су главари на Ђока лажно и из мрзила свједочили, јер да Ђоко није измамо Смаил-агу у Дробњак, он не би ни дошао, а Ђоко да му је рекао: „Не иди ага на Мљетичак.“ он не би ни пошао, јер је имао вишу вјеру у Ђоку, него у свијема Турцима. Из овога се види да су га само из мрзила опадали код митроп. Петра II-ог.

Боже дај, да се и још рађе Дробњака као што је био Ђоко, а Ђоку слава!

Али чисто по чисто кад се распита и право расуди, видијеће се да су главари на Ђока лажно и из мрзила свједочили, јер да Ђоко није измамо Смаил-агу у Дробњак, он не би ни дошао, а Ђоко да му је рекао: „Не иди ага на Мљетичак.“ он не би ни пошао, јер је имао вишу вјеру у Ђоку, него у свијема Турцима. Из овога се види да су га само из мрзила опадали код митроп. Петра II-ог.

Боже дај, да се и још рађе Дробњака као што је био Ђоко, а Ђоку слава!

Али чисто по чисто кад се распита и право расуди, видијеће се да су главари на Ђока лажно и из мрзила свједочили, јер да Ђоко није измамо Смаил-агу у Дробњак, он не би ни дошао, а Ђоко да му је рекао: „Не иди ага на Мљетичак.“ он не би ни пошао, јер је имао вишу вјеру у Ђоку, него у свијема Турцима. Из овога се види да су га само из мрзила опадали код митроп. Петра II-ог.

Боже дај, да се и још рађе Дробњака као што је био Ђоко, а Ђоку слава!

Али чисто по чисто кад се распита и право расуди, видијеће се да су главари на Ђока лажно и из мрзила свједочили, јер да Ђоко није измамо Смаил-агу у Дробњак, он не би ни дошао, а Ђоко да му је рекао: „Не иди ага на Мљетичак.“ он не би ни пошао, јер је имао вишу вјеру у Ђоку, него у свијема Турцима. Из овога се види да су га само из мрзила опадали код митроп. Петра II-ог.

Боже дај, да се и још рађе Дробњака као што је био Ђоко, а Ђоку слава!

Али чисто по чисто кад се распита и право расуди, видијеће се да су главари на Ђока лажно и из мрзила свједочили, јер да Ђоко није измамо Смаил-агу у Дробњак, он не би ни дошао, а Ђоко да му је рекао: „Не иди ага на Мљетичак.“ он не би ни пошао, јер је имао вишу вјеру у Ђоку, него у свијема Турцима. Из овога се види да су га само из мрзила опадали код митроп. Петра II-ог.

Боже дај, да се и још рађе Дробњака као што је био Ђоко, а Ђоку слава!

Али чисто по чисто кад се распита и право расуди, видијеће се да су главари на Ђока лажно и из мрзила свједочили, јер да Ђоко није измамо Смаил-агу у Дробњак, он не би ни дошао, а Ђоко да му је рекао: „Не иди ага на Мљетичак.“ он не би ни пошао, јер је имао вишу вјеру у Ђоку, него у свијема Турцима. Из овога се види да су га само из мрзила опадали код митроп. Петра II-ог.

њеног рада, како чујемо од њене управе, све је у реду.

Исаило Т. Томић Дробњак.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Ц е т и њ е, 3 д е ц е м б р а.

(Г. К. М. Аргиропуло) цар. руски министар на Двору Њег. Височанства, стигао је у прошлу сриједу на Цетиње, долазећи из Русије, где је скоро пет мјесеца провео. Са Г. Аргиропулом врнуо се из Беча и наш пријатељ Г. Павле Аполоновић Ровински, који се бавио неколико недјеља у Бечу ради лијечења. Можемо све читаоце обрадовати гласом, да је Г. Ровински, хвала Богу, много боље и да је сасвим оздравио.

К њ и ж е в н о с т.

Глас Истине, лист за црквене проповиједи, хришћанску поуку, духовну књижевност, животописе, старине и православне црквено-народне потребе. Број 21. Година V. Уредник: Сава Петровић. Власник и издавалац: Штампарија А. Пајевића.

Садржај: Конзисторијална система, од 25 марта (5 априла) 1782. Саопштио Димитрије Рувацац, парох земунски. — Бог и вјера. Беседа Милорада П. Шапчанина, говорена на духовном концерту у краљевско-српском народном позоришту 7 јуна 1888 у Биограду. — О коринтским посланицама. — „Ходочашће“ у Воћин. Од Јована П. Јовановића, свештеника. — Религиозно-философски и црквено-историјски прилози. — Српске старине. Прилог историји избора српско-православних епископа у карловачкој митрополији. Припоштио Димитрије Рувацац. — Листак: Биљешке. — Некролог. — Нове књиге и листови.

„Глас Истине“ излази 15-ог и пошљедњег дана сваког мјесеца на читавом табаку велике осмине. Цијена је листу: За Аустро-Угарску 2 фор. на цијелу годину, 1 фор. на пола године; за Србију 5 динара на цијелу годину, 2½ дин. на по године. Из Србије прима претплату књижара В. Валожја у Биограду.

Још се могу добити сви бројеви „Гласа Истине“ од почетка до данас.

Невен, чика Јовин лист, доноси у својем двадесет првом броју за 1888 свај садржај: 1. Мерима. Пјесма (са сликом), од Чика Змајована. 2. Стојан. Припојетка Косте Николића. 3. Учитељу. Пјесма од Косте Мојића. 4. Три смокве. (Шала.) 5. Бог да прости! Пјесма (са сликом.) 6. Како дошло, онако и прошло. Српског прево М. М. 7. Несретник. Пјесма (са сликом.) 8. Зоља. Шаљива приповијест

био задовољан, а кад би се што догодило у његовој породици, то није могао смрити, него је још више распаљивао. Био је велики јунак.

Кулу Смаил-агину у Комарници разорио је Јово Кекић с Дробњацама. Јово је био капетан најпрви у Дробњацама, и двије године за доба Турско носио је Књазу Данилу данак на Цетиње.

Јово је познат као између првих дробњачких витезова. Био је средњег раста, крут, а брци тек што му се познаваху. Покојном Књазу Данилу био је много мио.*

Када су Турци ударили порез на Дробњак, ишао је дукат 7½ гроша а рушта мљетачка 7½ гроша. Смаил-ага кад је закупио Дробњак у Селмановића, подигао је дукат на 8 гроша. Смаил-ага дао је за Дробњак 40 ћеса, (свака ћеса 500 гроша). Селмановићи су продали Дробњак од страха, јер су се бојали да их не побију Дробњаци. Што се тиче Смаил-аге, он је поред свог великог јунаштва био врло добар за раје. Причају стари Дробњаци да је, што се тиче суда, био сасвим правичан. Он није разликовао ни Србе ни Турке на суду, него је вазда добре и праве заштићивао, свак је био слободан с личношћу и с имаовином

*) Почем је Јово и данас жив, то сада не ћемо више о њему.

Кад се Смаил-ага вратио с Граховца, рекао је Ђоку Маловићу: „Маријане,*) вала не роди була Турчина да

*) Тако је обично звао Ђока.

са 11 слика. 9. Бајка. 10. Виенац. Пјесма од Катарине Ђ. 11. Нешто о једној биљци. 12. Мама и Мима. (Шала.) Каџор краљ. По мађарском. 13. Маги! Пјесма од Алексе Р. Шантића. 14. Дапџања. 15. Ријешење дапџања.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse Nr. 9. „Невен“, чика Јовин лист, излази двапут мјесечно на читавом табаку. Цијена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф., за Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

Бранич часопис за правне и државне науке. Власник: удружење јавних правозаступника у Србији. (дговорни уредник Ђорђе А. Ненадовић јавни правозаступник. Број 20. Година II. У Биограду, штампано у штампарији краљевине Србије. 1888.

Садржај: Ко је од нарада долазио на старе српске саборе. Превод Алексе С. Јовановића. — Богишићев „Општи имовински законик за књажевину Црну Гору“. Писао Андра Ђорђевић проф. грађ. права на Вел. школи (наставак). — О личној безбједности. Студија А. Антића судије. — Из суднице: XXIV. О тумачењу доцуне § а 292 грађ. зак. од 13 јула 1850 год. — Одлука опште сједнице Касац. суда, саопштио је М. Дамјановић. — XXV. Примјена и тумачење § а 383 грађ. суд. пост. — Одлука одјелена Касац. суда, саопштио Мих. Л. Стојадиновић. — Листак: Невин а осуђен, криминални случај из седамнаестог вијека, с њемачког преводи М. Дамјановић (наставак). — Вјесник: Рад конференције двадесетосморице чланова Уставног Одбора. — О великој Народној Скупштини.

Извјестја С. Петербуршког Славјанског Благотворителног Общества. № 8. Август. 1888. Годљ Пятый. С. Петербург. Типография Е. Евдокимова, Б. Итальянская. № 11. 1888.

Оглављење: I. Двиствја С. Петербуршког Славјанског Благотворителног Общества.

1) Извљечене из протоколовъ за сјданјемъ Совѣта С. Петербуршког Славјанског Благотворителног Общества.

2) Пожертвованја: I. Въ „пользу пострадавшихъ отъ прошлогодняго неурожая Черногорцевъ“.

II. Въ издательскій капиталъ имени И. С. Аксакова.

III. Кругочный церковный сборъ въ пользу „нуждающихся Славянъ“.

II. Славянское Обзорнје: 1) Кто правъ и ошибается. Статъја Ярослав Червинки.

2) Политическая и церковная самостоятельность. Статъја Г. Борна. (изъ Кромфр. Нов.).

3) Историческое государственное право Мамут-пашу Бушатлију, до мене!

Драги читаоче! сада сам прибрао само ове неколике приче, а у будуће ако Бог-да, допијећу вам подужијех одломака из прошлости нашега племена. Ја сам ово биљежио по причању старијех људи, не ослањајући се на једнога него на доказе вишине.

БОЈ У СОЗИНИ.

Српска народна пјесма из збирке калуђера Дионисија Миковића.

На хиљаду и осме стотине, Деветнајесте од Христа године, Кад је саба зора отворила, Кликну вила из грла бијела Са Пламника брда високога; Зове вила у Дољу Глухому А на име Кнежевића Марка: „Устај брже, Кнежевићу Марко! На зло јутрос у зору заспао! Знаш ли море, није давно било, Кад се силни захваљаше Турци Од санџака бареког и опшњског, Да ће сићу подигнути војску И отети Созину планину, Што је у њој врата од три прста, Потурчити јали погубити?“

Јутрос се је подигнула војска Арбанаси крвави јунаци, На броју их има шест хиљада, А пред њима два бега силена: Седим беже од Бара бијела И Јусуф бег од града Оџива. Гледала сам куд ће окренути, Кад ал' оће пољем испод града И пријеће воду Жељезницу, На изиде уз мете Шушањске И на Брцу воду долазила, Ту је војска табор учинила, А два бега и друга господа Табор чине у Филиповића; Па дозивљу Спичане приморце Да им буду калаузи војсци.

во королевства чешкаго (изъ чешкаго Часа).

4) Черты чешской общественности (изъ чешкаго Часа).

5) Исторический очеркъ нѣмецкой колонизаци Симонсфельда. Статъја П.

6) Благој советъ проф. Лескина южнѣмъ Славянамъ о рускомъ языкѣ.

7) Народонаселение Болгарии и В. Румелии и вилы на нѣмецкую въ нихъ колонизацио. Статъја П.—аго.

Письмо епископа Бонлана къ папѣ.

9) Д-ръ Јосифъ М. Гурбанъ. Статъја Г. Шкулъетаго (перев.) I.

10) Задруги въ западной Болгарии. Изъ стабл И. Е. Генева.

11) Обзоръ иностранныхъ периодическихъ изданій. П. М. Занкова.

IV. Объявления.

Приложение къ „Газетъ А. Гатцукъ“. Голь. Современная повесть Крашевскаго. (Окончаніе). Москва, 1887 г. Типография И. И. Родзевича. Петровка, д. Кредитн. Общества.

Примили смо на приказъ занимљиву књигу:

Az „Ilyr“ ezimergytjtemények. Irtá Thallóczy Lajos. Különnyomat a „Tudul“ 1888. évi folyamából. Budapest. 1888.

Збирка илирскихъ грбова. Написао Лауш Талодџија. Прештампано из листа „Турула“ год. 1888. Буданешта 1883.)

Просвјета.

„Јавор“ и „Стражилово“ довосе ову заједничку изјаву:

Штованим читаоцима ПР ЕД Н О В У Г О Д И Н У.

Још која недјеља дана да прође, пак ће нам доћи нова година, кад обично започињу листовима нови течаји, те се тога излазе обично нови позиви на претплату, како би се листовима осигурао даљи опстанак.

И листови имају своју борбу за опстанак...

Па како стојимо у томе погледу са нашим листовима, на име са ова два српска белетристична листа, што у Новом Саду излазе, „Јавором“ и „Стражиловом“?

Читаоци наравно виде: листови излазе уредно, сваки број дође претплатнику у своје врџеме, дакле мора бити да нигдје ништа не записе.

Али ипак има нечега, што читаоци не виде, него што издавачи само осјећају. А то је она црна авет — дефицит, што је толике српске листове прогутао, те је — међу нама буди речено — зинуо већ и на ова два новосадска листа, што их подписани уређујемо и у друштву са одличним српским књижевницима и пишемо.

„Мораш рајо, калаузит војсци, Јал' ћеш грдних мука допаунити, Ил' на колац душу испуштити!“

А то раја једва и чекала, Јер у сваћи јесте с Црногорци Око веље Созине планине.

И изведе на Созину војску, Па ће силна јутрос ударити И чобане поклат! Црногорце, Него устај и веће не спавај И покупи што мож више војске, Па ш њом хитај браћи у помоћи, Неће ли ви Бог и срећа дати Да сиротну браћу избавите И силне Турке поћерате!“

А кад Марко разумио вилу, Он прихвати танка цецердара И истрча пред бијелу кулу, Пушком меће а из грла виче Вуксановић Мића капетана И делију Ђуковића Марка:

„На ноге се браћо, соволови! Ударише на Созину Турци, А силна је војска у Турака, На броју је има шест хиљада, Те ће нашу браћу погубити И бијела стада одјавити.

Него да се брже потезимо У Созину крваву планину!“

Кад главари разумјеше Марка, Хитро они на ноге скочише, По сриједи пушке дохватише Од племена војску покупише Двје стотине и педесет друга.

Па се српска војска подигнула, А пред њоме сва три поглавце Које по сам прије споменуо.

Кад су Срби на Дрезгу изјегли, На погледу широке Созине, Али бјеху ударили Турци, Притиснули широку Созину, Од Врсте високе планине, До сирота Дола Поповога.

Но се бране тридесет чобана, А пред њима Вуксановић Гаро И сву турску силу уставаљају; Бране себе и бијеле овце А кликују браћу Црногорце:

„Што сте нам се, браћо, одоцили? Нијесте се тако научили!“

Цетњиска Читаоница јавља да ће се 5 децембра, уочи

НИКОЉА-ДНЕ

приказати у позоришној дворани „Зетскога Дома“

БАЛКАНСКА ЦАРИЦА,

ДРАМА У ТРИ ЧИНА,

Написао

Н. И.

Иван-бег Црнојевић, Господар Црне Горе и Зете	Шпиро Огњеновић
Борбе Црнојевић, наследио пријестоло	Јов. Ђепава
Станко Црнојевић, Војвода зетски (млађи син И.-бега)	Нико Иванковић
Кнез Деан, властелин зетски	Душан Јовановић
Кнез Перун, властелин зетски	Јов. Николић
Даница, кћер Перунова	Милена Огњеновићева
Марта, њена другарица	Љубица Перовићева
Ибрахим-ага, посланик цара Мурата	Симо Матавуљ
Војвода Лале,	Лазо Костић
„ Пино,	Васо Пинер
„ Кресо,	Илија Вулетин
„ Хото,	Илија Поповић
„ Васо,	Нико Татар
„ Оливер,	Јован Томовић
„ Дабичеви,	Саво Радоњић
„ Калети,	Анрија Рађеновић
„ Остоја,	Марко Газивоца
Капетан Јован,	Јанко Вукотић
Старац, пророк	Филип Ковачевић
Улеши,	Мих. Ј. Вулетин
Иво,	Мило Милетић
Гуслар,	„
Први раненик,	Лазар Перовић
Други раненик,	„
Један часник,	Ристо Поповић
Први војник,	„
Други војник,	Перо Калуђеровић
Трећи војник,	Радован Врачар
Осман-паша,	Ђуро Перовић
Селим-паша,	Илија Болевић
Један бег,	Павле Поповић

Људи, жене и т. д.

Почетак на 8 часова. ✓

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

ОТКРИТА ПОДНИСКА

НА 1889 ГОДЪ

На больш., ежедневн., политическую, общественную и литературную газету

„РУССКІЙ КУРЬЕРЪ“

(ДЕСЯТЫЙ ГОДЪ).

Десять лѣтъ изданія достаточно, полагаемъ, выяснили характеръ нашей публицистической дѣятельности, твердо поставленной нами подъ девизъ: „правда и польза для отечества“.

Горячо стоя на стражѣ русскихъ и славянскихъ интересовъ и зорко слѣдя за всеми сторонами общечеловѣческаго прогресса, мы всегда чутко отзывались на все, что могло по нашему крайнему разумѣнію способствовать къ преуспѣянію русскаго народа ко благу и славѣ Россіи.

Всѣ общественные вопросы встрѣчаютъ съ нашей стороны вполне безпристрастную и обстоятельную разработку ихъ.

На ряду съ серьезными публицистическими работами читатели найдутъ въ нашей газетѣ и матеріалъ для легкаго чтенія — критику, беллетристику, отзывы о театрѣ, музыкѣ, живописи и свѣдѣнія обо всемъ, что составляетъ „новость и злобу дня“ какъ въ Россіи, такъ и за границей.

Имѣя во всѣхъ главныхъ городахъ Европы и въ Америкѣ специальныхъ корреспондентовъ, а также до трехсотъ корреспондентовъ изъ разныхъ мѣстностей Россіи, мы можемъ знаменитъ читателей со всемъ, что происходитъ у насъ и въ чужихъ краяхъ.

Передовыя статьи и фельетоны печатаются ежедневно, не исключая праздничныхъ и послѣпраздничныхъ дней.

Кромѣ редактора-издателя Н. П. Ланина, принимающаго непосредственное участіе своими личными публицистическими трудами въ разработку вопросовъ: по внѣшней политикѣ, славянскаго, финансовыхъ, экономическихъ и общественныхъ, въ газетѣ принимаютъ участіе слѣдующія лица:

Профессоръ О. Ѡ. Миллеръ (славянскій вопросъ и литератур. критика), проф. В. П. Даневскій и проф. А. И. Загоровскій (вопросы политики, права общественные и народнаго образования), Н. П. Аксаковъ (вопросъ славянскій, беллетристика), Д. А. Линевиъ (тюрмовѣдѣніе, патронатство и беллетристика), В. Ѡ. Баудеръ (право политика), А. Е. Серебрякова (по политическому отдѣлу), И. М. Рева (сельское хозяйство, торгово-промышленные интересы и желѣзнодорожное дѣло), А. Владимировъ (общественные вопросы, по преимуществу объ интересахъ юго-западнаго края), Г. Тюнинъ (исслѣдованія по расколу), Г. Тютюмовъ (общественные вопросы, преимущественно по русскому самоуправленію), М. Щуд-ой (юридическіе вопросы), д-ръ В. П. Окороковъ (народное здравіе и общественная гигиена), Князь Еникъвъ (общественные вопросы), графъ Е. А. Салиасъ (историческій романъ), А. В. Кругловъ, А. Е. Догановичъ, Ив. Щегловъ (псевдонимъ), Д. М. Араксовъ (псевдонимъ), Истоминъ (псевдонимъ), (всѣ по беллетристич.), С. А. Юрьевъ, С. Н. Филипповъ (критика изящныхъ искусствъ), Веневичъ (псевдонимъ) (литератур. критика и библиографія) и многіе другіе публицисты, ученые, писатели, специалисты по разнымъ отраслямъ званія, принимающіе участіе въ разработкѣ различныхъ вопросовъ по предложенію редакціи. Воскресный фельетонъ ведется авторомъ, хорошо знакомымъ читателямъ „Русскаго Курьера“ — „Современнымъ чудакомъ“. Ежедневная бесѣда „Дѣла и дѣлники“ ведется однимъ изъ извѣстныхъ писателей, взявшимъ псевдонимъ „Сотрудникъ“.

Въ наступающемъ 1889 году, независимо отъ многихъ улучшеній во всѣхъ отъ дѣлахъ газетѣ, въ смыслѣ еще большаго разнообразнаго газетнаго матеріала и еще болѣе свѣжести извѣстій, въ фельетонахъ „Русскаго Курьера“, имѣютъ быть напечатаны на ряду съ другими очерками и разсказами и нѣсколько крупныхъ беллетристическихъ произведеній извѣстныхъ писателей.

Уредникъ и издавалацъ Божо Новаковић.

Въ первыхъ-же январскихъ номерахъ начнется печатаніемъ:

БОЛЬШОЙ РОМАНЪ ГРАФА ЕВГ. АНД. САЛІАСА.

„Русскій Курьеръ“ выходитъ ежедневно въ форматѣ большаго газетѣ по прежней программѣ.

Телеграммы помѣщаются „Сѣвернаго Телеграфнаго Агентства“ и отъ собственныхъ корреспондентовъ заграничныхъ и русскихъ.

Всего въ каждомъ номерѣ помѣщается текста, кромѣ объявленій, болѣе 3,000 строкъ.

УСЛОВІЯ ПОДПИСКИ:

Съ доставкою въ Москвѣ:		Съ пересылкою во всѣ города:		За границу:	
На годъ	9 р. — к.	На годъ	10 р. — к.	На годъ	20 р. — к.
„ 6 мѣс.	5 „ — „	„ 6 мѣс.	6 „ — „	„ 6 мѣс.	10 „ — „
„ 3 „	2 „ 75 „	„ 3 „	3 „ — „	„ 3 „	6 „ — „
„ 1 „	1 „ 10 „	„ 1 „	1 „ 25 „	„ 1 „	2 „ 50 „

1. Подписка принимается съ 1-го по 1-е каждого мѣсяца и не далѣе конца года.
2. Г.г. иногородніе, при возобновленіи подписки, благоволятъ прилагать свой печатный адресъ.

3. За перемѣну адреса городского и иногородняго — 30 коп. При перемѣнѣ городского на иногородній доплачивается разница въ цѣнѣ подписки.

Редакція и контора изданія: Москва, Москворѣцкій мостъ, домъ Н. П. Ланина.

Редакторъ-издатель:

Н. П. ЛАНИНЪ.

ОБЪЯВА*)

Од 4 Децембра о. г. почеће поново пароброд „ДАНИЦА“ пловити по Скадарскомъ Језеру и то овимъ распоредом; који ће вриједити до 1-вог Марта 1889.

ЗИМЊИ РАСПОРЕД.

ПОЛАЗИѢ

НЕДЈЕЉОМ:

с Ријеке у 9 сати из јутра;
с Вира у 11½ сати из јутра;
с Плавнице у 1 сат по подне;

ПОНЕДЈЕЉНИКОМ:

из Скадра у 9 сати из јутра;
с Плавнице на подне;
с Вира у 1¼ сати по подне;

УТОРНИКОМ:

с Ријеке у 9 сати из јутра;
с Вира у 11½ сати из јутра;
с Плавнице у 1 сат по подне;

ЧЕТВРТОМ:

из Скадра у 9 сати из јутра;
с Плавнице на подне;
с Вира у 1¼ сата по подне.

ПЕТОМ:

с Ријеке у 7½ сати из јутра
с Вира у 10 сати из јутра;
с Плавнице на подне;
с Вира у 3 сата по подне.

ДОЛАЗИѢ

НЕДЈЕЉОМ:

на Вир у 11 сати из јутра;
на Плавницу у ¼ сата по подне;
у Скадар у 3½ сата по подне.

ПОНЕДЈЕЉНИКОМ:

на Плавницу у 11½ сати из јутра;
на Вир у ¾ сата по подне;
на Ријеку у 3¼ сати по подне.

УТОРНИКОМ:

на Вир у 11 сати из јутра;
на Плавницу у ¼ сата по подне;
у Скадар у 3½ сата по подне;

ЧЕТВРТОМ:

на Плавници у 11½ сати из јутра;
на Вир у ¾ сата по подне;
на Ријеку у 3¼ сата по подне.

ПЕТОМ:

на Вир у 9½ сати из јутра;
на Плавнице у 10¾ сата из јутра;
на Вир у ¾ сата по подне;
на Ријеку у 5 сати по подне.

ТАРИФ ПРЕВОЗА ПУТНИКА

I. Класа.

II. Класа.

III. Класа.

	I. Класа.			II. Класа.			III. Класа.		
	Вира	Плавнице	Скадра	Вира	Плавнице	Скадра	Вира	Плавнице	Скадра
Од Ријеке до	5	10	20	2	4	8	1	2	4
„ Вира „	—	5	15	—	2	6	—	1	3
„ Плавнице „	—	—	10	—	—	4	—	—	2

Примједба: Путник има право на превоз бесплатно 30 кила пртљага, а за све што буде више плаћа по тарифи.

ТАРИФ ПРЕВОЗА ПУТНИЧКОГ ПРТЉАГА И ДРУГЕ ТРГОВИНЕ ОД 100 КИЛА.

	I. Класа.			II. Класа.			III. Класа.		
	Вира	Плавнице	Скадра	Вира	Плавнице	Скадра	Вира	Плавнице	Скадра
Од Ријеке до	10	20	40	—	—	—	—	—	—
„ Вира „	—	10	30	—	—	—	—	—	—
„ Плавнице „	—	—	20	—	—	—	—	—	—

Примједба:

Ко би сам за себе узео пароброд у дане који су изван распореда платио би за поћ и доћ с Ријеке у Скадар с правом чекања 12 сати ф. 80 а в.

Ко би из Скадра у ове дане тражио са повратком онет у Скадар са правом чекања 12 сати платио би 110 ф. а в.

Ко би хтио узети пароброд такођер у ове означене дане за шетњу или лов плаћа ће на уре за прву уру 15 ф. а в. а даље за сваку по један фор.

Ц е т и њ е, 4 децембра 1888.

Славо Бурковић,

власник пароброда „Даница“.

*) Објава у броју 48 „Гл. Црногорца“ не вриједи за пловидбу, те се са њомъ замјенује.